

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19, LT-09236 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-05-
I

Nr. (4.5E)3-1078
Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 (2026 m. birželio 1 d. įsigaliosiančios naujos redakcijos, priimtose 2025 m. lapkričio 13 d. įstatymu Nr. XV-527) 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir jį lydinčiuosius Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus, patikslintus atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. balandžio 16 d. išvadą Nr. NV-953 ir Ekonomikos politikos grupės 2026 m. balandžio 17 d. pažymą Nr. NV-956.

Įstatymų projektų tikslas yra nustatyti savivaldybės valdomoms įmonėms, kurias laikomos didelėmis įmonėmis pagal Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą (toliau – didelė savivaldybės valdoma įmonė), siekį didinti jų veiklos efektyvumą: kelti joms savivaldybės tikslus ir lūkesčius savivaldybės vykdomosios institucijos rašte dėl tikslų ir lūkesčių nustatymo, taip pat apskaičiuoti ir nustatyti siektinus pagrindinius veiklos matavimo rodiklius. Taip pat nustatyti papildomus ir patikslinti jau esamus kandidatų į valstybės ir (ar) savivaldybės valdomos bendrovės ir valstybės ir (ar) savivaldybės valdomos bendrovės dukterinės bendrovės kolegialaus organo narius ir kolegialaus organo narių bendruosius ir nepriklausomumo reikalavimus.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

- ✓ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme (toliau – Turto valdymo įstatymas) nėra nustatyti Vyriausybės įgaliotos įstaigos (VšĮ Valdymo koordinavimo centro) (toliau – Įstaiga), atliekančios su valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių bei jų dukterinių bendrovių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas, uždaviniai, susiję su didelių savivaldybės valdomų įmonių valdysenos tobulinimu.
- ✓ Taikant Turto valdymo įstatymą praktikoje pastebėta trūkumų nustatytuose kandidatų į valstybės ir (ar) savivaldybės valdomų įmonių ir valstybės ir (ar) savivaldybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių kolegialaus organo narius ir kolegialaus organo narių bendruosiuose ir nepriklausomumo reikalavimuose.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

Keičiamame Turto valdymo įstatymo 22 straipsnyje siūloma nustatyti, kad:

- ✓ dėl didelių savivaldybių valdomų įmonių veiklos kiekvienais metais Įstaiga rengia apibendrinamąją gerojo valdymo indekso ataskaitą ir ją pateikia savivaldybių

vykdomosioms institucijoms, taip pat nustatyti, kad kiekvienais metais Įstaiga peržiūri jai Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytų didelių savivaldybių valdomų įmonių veiklos strategijų projektus, teikia rekomendacijas savivaldybėms dėl veiklos strategijose numatomų tikslų ir jų vertinimo rodiklių nustatymo, vertina veiklos strategijų įgyvendinimo rezultatus ir teikia išvadas bei pasiūlymus savivaldybių vykdomosioms institucijoms;

- ✓ Įstaiga rengia rekomendacijas ir pasiūlymus, teikia metodinę pagalbą savivaldybių vykdomosioms institucijoms ir konsultuoja jas dėl savivaldybės tikslų ir lūkesčių didelėse savivaldybių valdomose įmonėse nustatymo;
- ✓ savivaldybės tikslus ir lūkesčius didelėms savivaldybės valdomoms įmonėms nustato savivaldybės vykdomoji institucija rašte dėl valstybės tikslų ir lūkesčių, kurio turinio reikalavimus ir rengimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota Ekonomikos ir inovacijų ministerija;
- ✓ Įstaiga vertina lūkesčių raštų projektus didelėms savivaldybių valdomoms įmonėms ir teikia savivaldybių vykdomosioms institucijoms išvadas dėl šių institucijų rengiamų pateikti lūkesčių raštų;
- ✓ Įstaiga kiekvienais metais vertina didelių savivaldybės valdomų įmonių apskaičiuotus pagrindinius veiklos matavimo rodiklius atlikdama jų individualų vertinimą ir teikia šią informaciją savivaldybių vykdomosioms institucijoms, rengia ir teikia siūlymus dėl didelėms savivaldybės valdomoms įmonėms savivaldybių vykdomųjų institucijų nustatomų pagrindinių veiklos matavimo rodiklių;
- ✓ valstybei atstovaujančios institucijos prašymu Įstaiga gali atlikti galimybių studijas su valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veikla susijusiais klausimais.

Siekiant mažinti administracinę naštą siūloma:

- ✓ atsisakyti apibendrinamųjų tarpinių valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitų rengimo: įvertinus daugiametę praktiką, kai Įstaiga kiekvienais metais rengia ir teikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai apibendrinamąsias tarpines valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitas, pastebėta, kad tokių ataskaitų rengimas sukelia gana didelę administracinę naštą tiek Įstaigai, tiek informaciją teikiančioms įmonėms, o tokios ataskaitos nauda yra ir trumpalaikė, ir nebeatitinkanti reguliavimo tikslų;
- ✓ atsisakyti Įstaigos rengiamos apibendrinamosios veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitos rengimo, t. y. Įstaiga toliau teiks rekomendacijas valstybės valdomoms įmonėms dėl veiklos strategijose numatomų tikslų ir jų vertinimo rodiklių nustatymo bei valstybei atstovaujančių institucijų nustatytų valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomose įmonėse, vertins veiklos strategijų įgyvendinimo rezultatus ir teiks išvadas bei pasiūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir kitoms valstybei atstovaujančioms institucijoms, tačiau nerengs apibendrinamosios veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitos;
- ✓ nustatyti, kad Įstaiga kiekvienais metais peržiūri ne visų valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių rengiamų veiklos strategijų projektus ir patvirtintas veiklos strategijas, tačiau tik tų, kurias Įstaigos siūlymu jos peržiūrėjimui kiekvienais metais nustato Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte siūlomas savivaldybės siektinų pagrindinių veiklos matavimo rodiklių didelėms savivaldybių valdomoms įmonėms nustatymo reglamentavimas: juos nustatytų savivaldybės vykdomoji institucija.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte siūloma:

- ✓ atsisakyti valstybės ir savivaldybės įmonių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio rengimo ir jo teikimo įmonės valdybai ir įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai;
- ✓ nustatyti, kad valstybės ar savivaldybės įmonės vadovas negali būti kito juridinio asmens darbuotoju ar kolegialaus organo nariu.

Keičiamame Turto valdymo įstatymo 23 straipsnyje siūloma nustatyti, kad:

- ✓ kandidatai į valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės kolegialius organus (toliau – KO) ir KO nariai negalėtų būti ne tik einantys pareigas išrinkti ar paskirti valstybės politikai ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, bet ir per pastaruosius vienus metus iki dokumentų pateikimo dienos buvę išrinkti ar paskirti valstybės politikais ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais, kuriems buvo pavestos funkcijos, susijusios su valstybės politikos formavimu toje ūkio sektoriaus šakoje, kurioje veikia bendrovė, į kurios kolegialų organą kandidatuoja (t. y. nustatomas vienų metų atšalimo laikotarpis);
- ✓ valstybės tarnautojai KO kandidatais negalėtų būti ne tik iš viso daugiau kaip 2 KO, sudarytų valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse, nariai, tačiau į tą apribojimą būtų įskaitoma ir narystė KO viešosiose įstaigose, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ir (ar) savivaldybė (-ės) (toliau – valstybės ar savivaldybės viešoji įstaiga);
- ✓ nepriklausomu KO kandidatu ir nariu negali būti laikomas ne tik pastaruosius vienus metus iki dokumentų pateikimo dienos buvęs ir esantis bet kurios valstybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, bet ir valstybės ir (ar) savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės darbuotojas;
- ✓ nepriklausomu KO kandidatu ir nariu negali būti laikomas pastaruosius 2 metus iki dokumentų pateikimo dienos buvęs ar esantis tvarumo atskaitomybės užtikrinimo specialistas, nepriklausomo užtikrinimo paslaugos teikėjas, kuris teikia ar teikė tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugas, partneris, dalyvis, vadovas, kolegialaus organo narys arba darbuotojas;
- ✓ nepriklausomu KO kandidatu ir nariu negali būti laikomas dviejų KO organų (dabar galiojančiame Turto valdymo įstatyme nustatyta trijų kolegialių organų), sudarytų valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse, įskaitant ir valstybės ar savivaldybės viešąsias įstaigas, narys;
- ✓ kandidatas į KO narius turi turėti kitų pajamų negu pajamos, gaunamos už KO nario pareigų atlikimą valstybės ar savivaldybės valdomose įmonėse, jų dukterinėse bendrovėse, valstybės ar savivaldybės viešosiose įstaigose, o tokių pajamų dydis už pastaruosius vienus metus turi būti ne mažesnis nei siūlomas metinio atlygio dydis už KO nario pareigų atlikimą toje bendrovėje, į kurios KO kandidatuoja;
- ✓ atsisakoma tam tikros srities ekspertų dalyvavimo valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių KO, esant poreikiui jie galėtų būti renkami nepriklausomais nariais. Tačiau paliekama teisė tokius ekspertus turėti valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių dukterinių bendrovių KO.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas
Projektais teikiamus pasiūlymus bus galima įgyvendinti jau taikomu įgyvendinimo mechanizmu.
4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)
Projektais teikiamiems pasiūlymams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Įstaiga papildomas funkcijas, susijusias su didelių savivaldybių valdomų įmonių reguliavimo aspektais, atliks turėdama dabartinį valstybės biudžeto finansavimą ir kitus pajėgumus. Tikimasi Įstaigos, valstybės ir savivaldybės institucijų, valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių lėšų sutaupymo atsisakant aukščiau nurodytų ataskaitų rengimo ir teikimo.
5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės
Priimti įstatymai prisidės prie valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos efektyvumo ir valdymo skaidrumo didinimo, administracinės naštos mažinimo valstybės ir savivaldybių valdomoms įmonėms, Įstaigai ir valstybei atstovaujančioms institucijoms. Priėmus įstatymus, kurių projektai teikiami, neigiamų pasekmių nenumatoma.
6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas
Nenustatomi.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas
Įgyvendina Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439, 34 punktą: iš naujo įvertinti valstybės valdomų įmonių procesų valdymą.
8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas
Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.
9. Notifikavimas Europos Komisijai
Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.
10. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas
Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.
11. Administracinės naštos ūkio subjektams vertinimas
Apskaičiuotas nauju teisiniu reguliavimu ūkio subjektams sumažinamos administracinės naštos dydis yra 128 562 eurų, kuris pateikiamas pridedamoje ataskaitoje.
12. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios
Priėmus Įstatymų projektus, reikės atitinkamai pakeisti: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“; ✓ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“; ✓ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimą Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“; ✓ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimą Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos

dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“;	
✓ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. gegužės 18 d. įsakymą Nr. 4-721 „Dėl Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;	
✓ kai kuriuos savivaldybių tarybų priimtus teisės aktus.	
13. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka	
Projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos ir (ar) jų apibrėžtys ir nesiūloma apibrėžti naujų.	
14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene	
14.1. Derinimo būdas	Projektai paskelbti TAIS.
14.2. Derinimo terminas	☐ 5 darbo dienos; ☒ 10 darbo dienų; ☐ 12 darbo dienų.
15. Projektų iniciatorius	
Ekonomikos ir inovacijų ministerija.	
16. Projektų rengėjai	
Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos grupės (vadovas Vaidotas Rudokas, tel. +370 640 92443, el. p. vaidotas.rudokas@eimin.lt, vyresnioji patarėja Laurentina Garbauskienė, tel. +370 657 05665, el. p. laurentina.garbauskiene@eimin.lt) patarėjas Arturas Čaplikas, tel. +370 640 92464, el. p. arturas.caplikas@eimin.lt ir patarėja Gražina Baniukevič, tel. +370 682 61329, el. p. grazina.baniukevic@eimin.lt.	
17. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija	
Įstatymų projektai buvo pateikti derinti Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Lietuvos bankui ir Lietuvos savivaldybių asociacijai.	
Susisiekimo ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų projektams neturėjo, Lietuvos bankas pastabų nepateikė. Teisingumo ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos pateiktos pastabos ir dalis kitų institucijų pastabų suderintos darbo tvarka. Kitos Aplinkos ministerijos, Finansų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktos pastabos suderintos organizuotame institucijų pasitarime, kurio protokolas pridedamas.	
Įstatymų projektams buvo pateikta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada, į joje pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.	
Dėl įstatymų projektų pažymą pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupė, į pažymoje pateiktus pasiūlymus atsižvelgta.	
Dėl likusių nesuderintų pastabų, kurias, be valstybės institucijų, taip pat pateikė AB „Ignitis grupė“ ir asociacija „BALTIC INSTITUTE OF CORPORATE GOVERNANCE“, pateikiama derinimo pažyma.	

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 13 lapų.

2. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.

4. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 10 lapų.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

6. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos nuorašas, 4 lapai.

7. Pastabų derinimo pažyma, 2 lapai.

8. Institucijų pasitarimo protokolo nuorašas, 5 lapai.

9. Institucijų išvadų nuorašai, 41 lapas.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Edvinas Grikšas